

[Aage Fogh.]

Der er imidlertid en hel del enkeltheder, som vi naturligvis bedre kan debattere i et udvalg, og jeg skal derfor udtale håbet om, at der, når forslaget kommer i udvalg, vil være mulighed for at foretage visse ændringer i det her foreliggende forslag.

Karl M. Andersen: Ændringen i det foreliggende forslag til loven om indkøbsforeninger går i det væsentlige ud på, at der skal kunne gives husmandsbruget adgang til at anskaffe traktorer gennem traktor-sammenslutninger, som skal omfatte mindst 4 ejere eller brugere af landbrugsejendomme, der gennemsnitligt ikke har over 20 000 kr.s jordværdi. Sådanne sammenslutninger skal gennem indkøbsforeningerne kunne låne penge til anskaffelse af en traktor.

Jeg kunne i og for sig godt tiltræde dette forslag, men jeg kunne dog ønske, at bestemmelsen om statens tilskud til dækning af tab på udlånene blev slettet, og at man gav indkøbsforeningerne et øget ansvar for udlån af de kapitaler, de råder over. Jeg lagde godt nok mærke til de betænkeligheder, som det ærede medlem hr. Carl Petersen havde. Jeg vil sige, at hvis låntagerne og indkøbsforeningerne vil tage ansvaret for det tab, der kan komme for foreningerne, skal jeg ikke modsætte mig denne bestemmelse.

At foreningernes rente til statskassen sættes op fra 3½ pct. til 4 pct., synes jeg er rigtigt. Da loven sidst var til behandling i det høje ting i 1951, gav jeg det ærede medlem hr. Carl Petersen tilslutning til, at tilskudet fra statens side ved tab på udlån burde slettes. Nu bliver der også et rentetilskud, og vi har set, hvilke uønskede virkninger den høje rente har. Jeg så hellere, at man gav vor ungdom lige ret til jorden og gav dem skattefrihed for deres arbejdsindtægter end lån og tilskud til indkøb af besætning, maskiner og redskaber. Retsforbundet mener ligesom husmændene, at husmandsbruget kan ikke bygges på tilskud fra staten eller andre erhverv, men kun på ligestilling med andre erhverv, og når sådanne forhold, som vi ønsker, bliver indført, vil disse tilskud til indkøbsforeninger blive overflødige. Men under de nuværende forhold, hvor man tillader jobning med den jord, hvorpå ungdommen skal bygge og bo og leve, kan man ikke modsætte sig disse håndsrækninger til ungdommen.

Fuglsang: Jeg vil gerne på mit partis vegne tilsige dette lovforslag om udvidelse af indkøbsforeningernes virksomhed til også at omfatte traktorer til sammenslutninger mit partis støtte. Mit parti er principielt tilhænger af, at man fra det offentliges side støtter enhver af småbrugets bestræbelser for på fællesskabets grund at udnytte den moderne teknik, som de af økonomiske grunde ikke selv magter. Det kan måske være rigtigt, som det ærede medlem hr. Carl Petersen sagde, at det er lidt snævert at sætte grænsen for traktorsammenslutningernes medlemstal ved fire, men det er muligt, at man kan se på dette i det udvalg, som det allerede er omtalt at man ønsker nedsat. I hvert fald kan jeg på mit partis vegne tilsige forslaget vor støtte.

Landbrugsministeren (Sønderup): Jeg vil gerne sige til det ærede medlem hr. Carl Petersen, der mente, at det antal af delta-gere, som kræves, for at et traktorlag overhovedet kan dannes, er for stort, at det er noget, man eventuelt kan se på i udvalget. Men jeg vil dog gerne allerede nu understrege, at man ikke kan se væk fra, at statens risiko vil stige i tilsvarende grad, som antallet nedsættes.

Hvad angår renteniveauet, er forholdet det, at staten selv må låne pengene til 6 pct., og derfor kan det ikke siges at være helt urimeligt, at staten vil have 4 pct. for de penge, den skal stille til rådighed. Der er også anledning til at minde om, at dannelsen af traktorlagene vil stille krav om øget forbrug af statsmidler i denne forbindelse. Jeg synes som sagt, at der, alle forhold taget i betragtning, er god baggrund for at foretage den beskudne forhøjelse af renten, der er stillet forslag om.

Hvad angår gennemsnittet på de 20 000 kr., som det ærede medlem nævnte, så er det tænkt som en hjælp, idet det meget vel kan være sådan, at der ikke indenfor en rimelig indbyrdes afstand findes et passende antal brug, der har den størrelse, som i almindelighed er forudsætningen for at få lån i henhold til den lov, vi her beskæftiger os med, og ved at sætte gennemsnittet på de 20 000 kr. ind i forslaget er der skabt mulighed for, at der i et traktorlag kan medtages en noget større ejendom, og det kan som sagt ikke udelukkes, at det i visse tilfælde kan være hensigtsmæssigt herigen-nem at have åbnet en ventil, således at man